МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філологічний
Кафедра польської філології

Затверджено
На засіданні кафедри польської філології
філологічного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри
_____
(проф. Кравчук А.М.)

Силабус з навчальної дисципліни «Культура польської мови», що викладається в межах ОПП (ОПН) «Польська мова та література» другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська

Львів
2022

Силабус курсу «Культура польської мови»
2022/2023 навчального року

Назва курсу	Культура польської мови
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка,м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра польської філології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська
Викладачі курсу	проф. Кравчук А.М.
Контактна інформація викладачів	allakrawczuk@gmail.com, alla.kravchuk@lnu.edu.ua
Консультації з курсу відбуваються	Кравчук А.М. понеділок 11.30-13.00
Сторінка курсу	http://philology.lnu.edu.ua/employee/kravchuk-alla
Інформація про курс	Курс «Культура польської мови» призначений для студентів магістратури першого року навчання. Проводиться польською мовою, включає лекційні та практичні заняття та години самостійної роботи (студенти отримують відповідні завдання). Завершується заліком. Поточний контроль (тестові завдання, письмові роботи, колоквіуми, презентації) дає можливість всебічно й об'єктивно визначити стан підготовки студентів у сфері культури мови – як у теоретичному, так і в практичному аспекті. Курс дає змогу студентам систематизувати й поглибити знання із теорії польського мовознавства, відшліфувати знання норм сучасної польської мови.
Коротка анотація курсу	У курсі «Культура польської мови» розглядаються важливі загальнотеоретичні проблеми: традиційного і сучасного розуміння культури мови, поняття норми, взаємовідношення системи, норми та узусу; поняття інновації та помилки, критерії оцінки мовних інновацій і мовних одиниць і явищ загалом; внутрішня диференціація норми у сучасній польській мові. Їх вивчення має сприяти формуванню в студентів навичок ґрунтовного й глибокого аналізу мовних явищ, а також свідомості того, що мова є живим змінним організмом зі своїми внутрішніми законами розвитку. У межах курсу студенти ознайомлюються зі специфікою зв'язків: мова – культура, мова – суспільство, мова – її носій. Значну увагу приділено аналізу зв'язків: культура мови – мовна комунікація. Такий ракурс дає змогу виробляти в студентів навички вдумливого аналізу й оцінки мовних явищ з перспективи домінантної в сучасному мовознавстві тенденції до гуманізації.
Мета та цілі курсу	Метою курсу є ознайомлення студентів з багатоаспектним поняттям культури польської мови, теоретичне і практичне засвоєння проблем сучасної польської нормативістики. Для досягнення мети навчальної дисципліни "Культура польської мови" в процесі її викладання необхідно вирішити такі завдання:

	- донести до студентів неоднозначність підходів до поняття “культура мови”, наголошуючи на його мовнопрагматичній орієнтації; - ознайомити студентів з основними етапами “мовно-культурної” діяльності в Польщі; - сформувати у студентів розуміння суті різних постав до мови з боку її носіїв; - навчити студентів розумінню понять *мовна норма, узус, мовна інновація, мовна помилка, критерій оцінки мовних інновацій*; - усвідомити студентам диференційований характер норми сучасної польської мови.
Література для вивчення дисципліни	***ОСНОВНА*** 1.Bańko M. Czego oczekiwać od nowego słownika poprawnej polszczyzny? [W:] Problemy polskiej normy językowej kodyfikacji. Red. D. Zdunkiewicz-Jedynak i J. Liberek. Warszawa 2019, s. 26–36. 2.Buttler D., Kurkowska H., Satkiewicz H.. Kultura języka polskiego. Zagadnienia poprawności gramatycznej. Warszawa, 1973. 3.Krawczuk A. Leksykologia i kultura języka polskiego. T. 2: Kultura języka. Kijów, 2001. 4. Liberek, J. 2021. Norma językowa jako fakt społeczny fundowany na uzusie. Uwagi w kontekście Słownika właściwych użyć języka. [W:] Język Polski. 2021. Z. 2. s. 34–48. 5.Markowski A. Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne. Warszawa, 2005. 6.Markowski A., Puzynina J. Kultura języka. [W:] Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. T. II: Współczesny język polski. Red. J. Bartmiński. Wrocław, 1993. S. 53-73. 7. Nowe spojrzenie na kryteria poprawności językowej. Red. A. Markowski. Warszawa, 2012. 8. Nowy słownik poprawnej polszczyzny PWN. Red. A. Markowski. Warszawa, 1999. 9. Wielki słownik języka polskiego // http://wsjp.pl 10. Pisarek W. Słownik języka niby-polskiego, czyli błędy językowe w prasie. Wrocław etc., 1978. ***ДОДАТКОВА*** 1. Bańko M. O normie i błędzie. [W:] „Poradnik Językowy”. 2008. Z. 5. S. 3-17. 2. Bugajski. Język w komunikowaniu. Warszawa, 2006. S. 378-391. 3. Bugajski. Pół wieku kultury języka w Polsce (1945–1995). Warszawa, 1999. 4. Dąbrowska A., Pasieka M. Błąd językowy – niedostatek kompetencji, luka w sprawności czy niewłaściwa strategia. [W:] Sprawności przede wszystkim. Red. A. Seretny i E. Lipińska. Kraków, 2006. S. 15-35. 5. Dąbrowska A., Pasieka M. Błędy językowe w tekstach pisanych przez cudzoziemców – wybrane problemy związane z klasyfikacją i oceną. [W:] Rozwijanie i testowanie biegłości w języku polskim jako obcym. Red. A. Seretny i E. Lipińska. Kraków, 2008. S. 103-113. 6. Grybosiowa. Język wtopiony w rzeczywistość. Katowice, 2003. S. 51-

	58 7. Inny słownik języka polskiego. Red. M. Bańko. T 1-2. Warszawa, 2000. 8. Puzynina J. O pojęciu kultury języka. [W:] “Poradnik Językowy”. 1990. Z. 3. S. 153-162.Słownik poprawnej polszczyzny. Red. W. Doroszewski i H. Kurkowska. Warszawa, 1973. 9. Słownik poprawnej polszczyzny. Red. W. Doroszewski, H. Kurkowska. Warszawa, 1973. 10. Szober S. Słownik poprawnej polszczyzny. Red. W. Doroszewski. Warszawa, 1958. 11. Wielki słownik poprawnej polszczyzny. Red. A. Markowski. Warszawa, 2004. 12. Zdunkiewicz-Jedynak D. Poprawne vs. właściwe użycie języka. Uwagi w kontekście Słownika właściwych użyć języka. [W:] Język Polski. 2021. Z. 2. S. 5–16. 13. Z problematyki błędów obcojęzycznych. Red. F. Grucza. Warszawa, 1978. 12. Poradnik Językowy (wybrane numery). http://www.poradnikjezykowy.uw.edu.pl/index.php 13. Język Polski (wybrane numery). https://jezyk-polski.pl/en/about/ 14. https://sjp.pwn.pl/poradnia, inne internetowe poradnie językowe.
Тривалість курсу	семестр (1)
Обсяг курсу	Загальна кількість годин: 105 – 32 аудиторні + 73 самостійної роботи; Лекції: 16 Практичні: 16 2 змістові модулі. 3 кредити ЄКТС.
Очікувані результати навчання	Студент повинен знати: - можливі трактування поняття “культура мови”; - трактування основних понять культури мови: мовна політика, постава щодо мови, норма, узус, інновація, помилка, критерії оцінювання інновацій і мовних одиниць загалом; - історію культури мови в Польщі та стан “мовно-культурної” діяльності на нинішньому етапі; - інституції та персоналії, що займаються (-лися) мовно-культурною діяльністю в Польщі; - наукові та науково-популярні видання, що пропагують культуру мови. уміти: - аналізувати мовні одиниці щодо їх належності до норми, системи та узусу або тексту; - знаходити в текстах мовні інновації, оцінювати їхню функціональну мотивованість; - знаходити в текстах, аналізувати й виправляти мовні помилки (з урахуванням дворівневого характеру норми); - творити тексти, згідно із засадами етики й естетики слова; аналізувати тексти, відповідно до критеріїв їхньої естетичності та

	етичності. Програмні результати навчання: ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення. ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами. ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації. ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці. ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації. ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються. ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів. ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
Ключові слова	Польська мова, культура мови, норма, помилка, інновація, комунікація, мовленнєвий акт, система мови, узус.
Формат курсу	Очний / заочний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Практичний курс польської мови, курси морфології, синтаксису, лексикології, фразеології, лексикографії сучасної польської мови (в системі бакалаврської полоністичної освіти), культура польської мови.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Словесні методи навчання: лекція (передбачає розкриття у словесній формі сутності явищ, наукових понять і процесів); пояснення (передбачає розкриття сутності певного явища, опираючись на логічні пов'язання з попереднім досвідом студентів); бесіда (полягає на використанні попереднього досвіду студенів з певної галузі знань і на основі цього залучення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення уже наявних знань: евристична і репродуктивна бесіда; вступна, поточна, підсумкова бесіда), колоквіум. Інші навчальні методи: демонстраційний, ілюстраційний; практичні методи навчання (виконування вправ, письмових робіт – написання текстів, зокрема творчого характеру та ін.).
Необхідне обладнання	Дошка, мультимедійний проектор.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

навчальної діяльності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100		**A**	відмінно	зараховано
81-89		**B**	добре	
71-80		**C**		
61-70		**D**	задовільно	
51-60		**E**		
21-50		**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-20		**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Бали нараховуються так:

Поточний контроль і самостійна робота				Сума
Виконання завдань	Активність на заняттях	Письмова індивідуальна робота	Підсумкові тестові завдання	
1. Приготування текстів, що порушують етику й естетику слова - 10 балів 2. Типи помилок – письмовий аналіз – 10 балів 3. Приготування запитань на основі інтернет-джерел з культури мовлення. Гра „Poradnia językowa" – 20 балів	10 балів	Есе на тему культури мови - 20 балів	30 балів	100

Питання до колоквіумів і бесід

Поняття культури польської мови. Питання про науковий статус культури мови. Культура мови як уміння правильно послуговуватися мовою і як діяльність, спрямована на вдосконалення цього вміння. Мовна „правильність" (poprawność językowa). Мовна „справність" (sprawność językowa). Прагматичні аспекти культури мови. Культура мовленнєвих актів. Етика та естетика слова.

Зародження і розвиток мовно-культурної діяльності в Польщі. Видання „Poradnik Językowy" та „Język Polski". Інституції та персоналії, що пропагують мовно-культурну діяльність у Польщі. Діяльність В. Дорошевського, З. Клеменсевича, Г. Курковської, Д. Буттлер, Г. Саткевич, Я. Пузиніни, Я. Мьодека, А. Марковського та ін. Роль засобів масової інформації в пропагуванні культури польської мови. Інтернет і культура мови.

Поняття мовної політики. Концепції підходів до мови. Постава щодо мови як сукупність поглядів на мову та позицій щодо неї, що їх займають її носії. Загальні консервативний (елітарний), прогресивний (ліберальний) та демократичний (нігілістичний) підходи до мови.

	Пуризм та його види: націоналістичний, традиціоналістський, елітарний, егоцентричний. Крайній та поміркований варіанти пуризму. Перфекціонізм. Логізування в мові. Мовний лібералізм: поміркований лібералізм та лесеферизм. Види лібералізму: космополітичний, модерністський, егалітарний, популістський. Мовний індеферентизм і мовна абнегація. Природний (спонтанний) підхід до мови. Поняття норми: норма як сукупність правил використання мовних засобів та як об'єктивний стан мовних явищ. Норма в стосунку до системи і до узусу. Дворівневий характер норми: "зразкова" норма та "ужиткова" ("поточна") нормаи. Кодифікація норми польської мови. Словники нормативної польської мови (С. Шобера; за редакцією В. Дорошевського та Г. Курковської; за редакцією А. Марковського). Еволюція норми у XX та XXI ст. Періоди розвитку мовної норми в Польщі. Поняття мовної інновації. Інновації в текстах та узусі; інновації в мовній системі. Формальні типи інновацій: фонетичні, граматичні (словозмінні та синтаксичні), лексичні (словотвірні, словесні, семантичні, фразеологічні). Функціональні типи інновацій: додаткові (новотвори), регулюючі, розширюючі, альтернативні, аналогічні, скорочення, уточнення. Поняття мовної помилки. Типології мовних помилок. Мовні помилки та їхні типи в українців, що вивчають польську мову. Поняття критеріїв норми. Критерії норми В. Дорошевського: історичний, формально-логічний, національний, естетичний, географічний, літературно-авторський, сценічний, шкільний, орфографічний. Внутрішньомовні та зовнішньомовні критерії оцінки мовних інновацій Г. Курковської. Критерії достатності та економії. Узуальний і національний критерії, критерій культурного авторитету. Критерії норми в "Новому словнику правильної польської мови". Проблема ієрархії критеріїв норми.
Опитування	Анкета-оцінка з метою оцінювання якості курсу надається після завершення курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год.	Термін виконання
1 т., 2 год.	Питання про науковий статус культури мови. Культура мови як уміння правильно послуговуватися мовою і як діяльність, спрямована на вдосконалення цього вміння. Наукова (стабілізаційна та модифікаційна) і практична діяльність, спрямована на вдосконалення вміння правильно послуговуватися мовою. Мовна „правильність” (poprawność językowa). Мовна „справність” (sprawność językowa). Культура мови та культура мовлення. Прагматичні аспекти культури мови. Культура мовленнєвих актів. Культура мови як частина загальної культури мовної спільноти та мовної особистості. Етика слова як „комунікативна моральність”. Засади „ввічливого контакту” та етики слова. Естетика слова і її складові як ознаки мовного тексту.	Лекція	1. Krawczuk A. Pojęcie kultury języka. [W:] A. Krawczuk Leksykologia i kultura języka polskiego. T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2: Kutura języka. S. 7-24. 2. Nowy słownik poprawnej polszczyzny. Red. A. Markowski. Warszawa, 1999. Hasła: Kultura języka; Etyka słowa; Estetyka słowa; Poprawność językowa; Sprawność językowa. 3. Puzynina J. O pojęciu kultury języka. [W:] “Poradnik Językowy”. 1990. Z. 3. S. 153-162.		
2т., 2 год.	Етика й естетика слова як складові культури мови.	Практичне заняття	1. Krawczuk A. Pojęcie kultury języka. [W:] A. Krawczuk Leksykologia i kultura języka polskiego. T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2: Kutura języka. S. 7-24. 2. Nowy słownik poprawnej polszczyzny. Red. A. Markowski. Warszawa, 1999. Hasła: Kultura języka; Etyka słowa; Estetyka słowa; Poprawność językowa; Sprawność językowa. 3. Puzynina J. O pojęciu kultury języka. [W:] “Poradnik Językowy”. 1990. Z. 3. S. 153-162.	Приготування текстів, що порушують етику й естетику мови – 4 год.	2 т.
3 т., 2 год.	Зародки мовно-культурної діяльності в Польщі. Початки систематичної діяльності, спрямованої на вдосконалення вміння правильно послуговуватися мовою. Видання „Poradnik Językowy” та „Język Polski”.	Лекція	1. Krawczuk A. Kultura języka jako działalność kulturalnojęzykowa. [W:] A. Krawczuk Leksykologia i kultura języka polskiego. T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2: Kultura języka. S. 25-42. 2. Markowski A. Poradnictwo językowe w Polsce. [W:] Współczesny język polski. Red. J. Bartmiński. Lublin, 2001. S. 60-69. 3. Markowski A. Upowszechnianie opisu i kodyfikacji współczesnej polszczyzny. Poradnictwo językowe. [W:] A. Markowski. Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne. Warszawa, 2005. S. 68-75. 4. Poradnik Językowy (wybrane numery).		

			http://www.poradnikjezykowy.uw.edu.pl/index.php 5. Język Polski (wybrane numery). https://jezyk-polski.pl/en/about/		
4 т., 2 год.	Культура мови як діяльність: етапи становлення.	Практичне заняття	1. Krawczuk A. Kultura języka jako działalność kulturalnojęzykowa. [W:] A. Krawczuk Leksykologia i kultura języka polskiego. T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2: Kultura języka. S. 25-42. 2. Markowski A. Poradnictwo językowe w Polsce. [W:] Współczesny język polski. Red. J. Bartmiński. Lublin, 2001. S. 60-69. 3. Markowski A. Upowszechnianie opisu i kodyfikacji współczesnej polszczyzny. Poradnictwo językowe. [W:] A. Markowski. Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne. Warszawa, 2005. S. 68-75.		
5 т., 2 год.	Інституції та персоналії, що пропагують мовно-культурну діяльність у Польщі. Діяльність В. Дорошевського, З. Клеменсевича, Г. Курковської, Д. Буттлер, Г. Саткевич, Я. Пузиніни, Я. Мьодека, А. Марковського та ін. Роль засобів масової інформації в пропагуванні культури польської мови. Інтернет і культура мови**.**	Лекція	1. Krawczuk A. Kultura języka jako działalność kulturalnojęzykowa. [W:] A. Krawczuk Leksykologia i kultura języka polskiego. T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2: Kultura języka. S. 25-42. 2. Markowski A. Poradnictwo językowe w Polsce. [W:] Współczesny język polski. Red. J. Bartmiński. Lublin, 2001. S. 60-69. 3. Nowy słownik ortograficzny PWN. Red. E. Polański. Warszawa, 2002.	Культура мови й орфографія (оофографічна норма) – 6 год.	5 – 7 т.
6 т., 2 год.	Сучасне пропагування культури польської мови.	Практичне заняття	1.Markowski A. Poradnictwo językowe w Polsce. [W:] Współczesny język polski. Red. J. Bartmiński. Lublin, 2001. S. 60-69. 2. https://sjp.pwn.pl/poradnia, inne internetowe poradnie językowe.	Матеріали мовних інтернет-порадень – 4 год.	6 т.
7 т., 2 год.	Поняття мовної політики. Концепції підходів до мови. Постава щодо мови як сукупність поглядів на мову та позицій щодо неї, що їх займають її носії. Загальні консервативний (елітарний), прогресивний (ліберальний) та демократичний (нігілістичний) підходи до мови. Пуризм та його види: націоналістичний, традиціоналістський, елітарний, егоцентричний. Крайній та поміркований варіанти пуризму. Перфекціонізм. Логізування в мові. Мовний лібералізм: поміркований лібералізм та лесеферизм. Види лібералізму: космополітичний, модерністський, егалітарний, популістський. Мовний індеферентизм і мовна абнегація. Природний (спонтанний) підхід до мови.	Лекція	1. Markowski A. Postawy Polaków wobec języka – od puryzmu do leseferyzmu. [W:] A. Markowski. Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne. Warszawa, 2005. S. 126-142. 2. Porayski-Pomsta. J. Postawy użytkowników języka wobec języka. [W:] Nauka o języku dla polonistów. Red. S. Dubisz. Warszawa, 1999. S. 92-94.		
8 т., 2	Постави щодо мови: історичний екскурс, сучасні тенденції.	Практичне заняття	1. Markowski A. Postawy Polaków wobec języka – od puryzmu do leseferyzmu. [W:] A. Markowski. Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne. Warszawa, 2005. S. 126-142. 2. Porayski-Pomsta. J. Postawy użytkowników języka wobec języka. [W:]	Постави щодо мови в історичному	8 т.

год.			Nauka o języku dla polonistów. Red. S. Dubisz. Warszawa, 1999. S. 92-94. 3. Nowy słownik poprawnej polszczyzny PWN. Red. A. Markowski. Warszawa, 1999. 4. Inny słownik języka polskiego. Red. M. Bańko. T 1-2. Warszawa, 2000.	екскурсі і серед сучасних лексикографів – 4 т.	
9 т., 2 год.	Суб'єктивне та об'єктивне розуміння норми: норма як сукупність правил використання мовних засобів та як об'єктивний стан мовних явищ і один із рівнів внутрішньомовної структури. Норма в стосунку до системи і до узусу. Дворівневий характер норми: "зразкова" як норма офіційного варіанта та "ужиткова" ("поточна") як норма неофіційного варіанта польської мови. Кодифікація норми польської мови. Словники нормативної польської мови (С. Шобера; за редакцією В. Дорошевського та Г. Курковської; за редакцією А. Марковського). Еволюція норми у XX та XXI ст. Періоди розвитку мовної норми в Польщі.	Лекція	1. Krawczuk A. Norma językowa. [W:] A. Krawczuk Leksykologia i kultura języka polskiego. T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2.: Kultura języka. S. 58-85. 2. Markowski A. Ewolucja normy w polszczyźnie XX wieku. [W:] Polszczyzna XX wieku. Ewolucja i perspektywy rozwoju. Red. S. Dubisz i S. Gajda. Warszawa, 2001. S. 65-71. 3. Markowski A. Warianty w normie i ich typy. [W:] A. Markowski. Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne. Warszawa, 2005. S. 37-41. 4. Bańko M.. Czego oczekiwać od nowego słownika poprawnej polszczyzny? [W:] Problemy polskiej normy językowej kodyfikacji. Red. D. Zdunkiewicz-Jedynak i J. Liberek, Warszawa 2019, s. 26–36. 5. Liberek, J. 2021. Norma językowa jako fakt społeczny fundowany na uzusie. Uwagi w kontekście Słownika właściwych użyć języka. [W:] Język Polski. 2021. Z. 2. s. 34–48.	Словники польської мови: нормативний аспект – 10 год.	9-10 т.
10 т., 2 год.	Мовна норма в польських словниках.	Практичне заняття	1. Nowy słownik poprawnej polszczyzny. Red. A. Markowski. Warszawa, 1999. 2. Słownik poprawnej polszczyzny. Red. W. Doroszewski, H. Kurkowska. Warszawa, 1973. 3. Szober S. Słownik poprawnej polszczyzny. Red. W. Doroszewski. Warszawa, 1958. 4. Pisarek W. Słownik języka niby-polskiego, czyli błędy językowe w prasie. Warszawa, 1978.		
11 т., 2 год.	Поняття мовної інновації. Інновації в текстах та узусі; інновації в мовній системі. Формальні типи інновацій: фонетичні, граматичні (словозмінні та синтаксичні), лексичні (словотвірні, словесні, семантичні, фразеологічні). Функціональні типи інновацій: додаткові (новотвори), регулюючі, розширюючі, альтернативні, аналогічні, скорочення, уточнення.	Лекція	1. Dąbrowska A., Pasieka M. Błędy językowe w tekstach pisanych przez cudzoziemców – wybrane problemy związane z klasyfikacją i oceną. [W:] Rozwijanie i testowanie biegłości w języku polskim jako obcym. Red. A. Seretny i E. Lipińska. Kraków, 2008. S. 103-113. 2. Krawczuk A. Innowacja i błąd. Typy innowacji i typy będów językowych. [W:] A. Krawczuk. Leksykologia i kultura języka polskiego. T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2: Kultura języka. S. 86-116.	Визначення типів інновацій і мовних помилок у текстах – 15 год.	11-13 т.
12 т., 2 год.	Поняття мовної помилки. Зовнішньомовні помилки – орфографічні та пунктуаційні. Внутрішньомовні помилки – стилістичні й системні: фонетичні, граматичні (словозмінні та синтаксичні), лексичні (словесні, словотвірні, фразеологічні). Логічні помилки. Помилки у сфері текстотворення. Грубі й	Лекція	1. Dąbrowska A., Pasieka M. Błędy językowe w tekstach pisanych przez cudzoziemców – wybrane problemy związane z klasyfikacją i oceną. [W:] Rozwijanie i testowanie biegłości w języku polskim jako obcym. Red. A. Seretny i E. Lipińska. Kraków, 2008. S. 103-113. 2. Krawczuk A. Innowacja i błąd. Typy innowacji i typy będów językowych. [W:] A. Krawczuk. Leksykologia i kultura języka polskiego. T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2: Kultura języka. S. 86-116. 3. Krawczuk A., Rodzaj gramatyczny w nauczaniu polszczyzny Ukraińców: perspektywa z „wewnątrz" oraz z „zewnątrz" systemu języka		

	негрубі помилки. Мовні огріхи. “Гіперправильність”. Об’єктивні та суб’єктивні чинники, що спричиняють виникнення мовних помилок.		polskiego, „Acta Universitatis Lodziensis. Kształcenie Polonistyczne Cudzoziemców”. 2020. T. 27. S. 133–154.		
13 т., 2 год.	Типи мовних інновацій і помилок	Практичне заняття	1. Dąbrowska A., Pasieka M. Błędy językowe w tekstach pisanych przez cudzoziemców – wybrane problemy związane z klasyfikacją i oceną. [W:] Rozwijanie i testowanie biegłości w języku polskim jako obcym. Red. A. Seretny i E. Lipińska. Kraków, 2008. S. 103-113. 2. Krawczuk A. Innowacja i błąd. Typy innowacji i typy będów językowych. [W:] A. Krawczuk. Leksykologia i kultura języka polskiego. T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2: Kultura języka. S. 86-116. 3. Pisarek W. Słownik języka niby-polskiego, czyli błędy językowe w prasie. Warszawa, 1978.	Приготування есе з проблем мовних помилок – 15 год	13-14 т.
14 т., 2 год.	Поняття критеріїв оцінки мовних інновацій та критеріїв норми. Критерії норми В. Дорошевського: історичний, формально-логічний, національний, естетичний, географічний, літературно-авторський, сценічний, шкільний, орфографічний. Внутрішньомовні та зовнішньомовні критерії оцінки мовних інновацій Г. Курковської. Критерії достатності та економії. Узуальний і національний критерії, критерій культурного авторитету. Критерії норми в “Новому словнику правильної польської мови”. Б. Вальчак про критерії норми. Проблема ієрархії критеріїв норми.	Лекція	1. Krawczuk A. Kryteria poprawności językowej. [W:] A. Krawczuk. Leksykologia i kultura języka polskiego dla polonistyk ukraińskich T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2.: Kultura języka. S. 117-140. 2. Nowe spojrzenie na kryteria poprawności językowej. Red. A. Markowski. Warszawa, 2012. 3. Zdunkiewicz-Jedynak D., Liberek J. Norma językowa jako obiektywny fakt społeczny. Uwagi polemiczne w kontekście koncepcji Ferdynanda de Saussure’a. [W:] Problemy polskiej normy językowej i kodyfikacji. Red. J. Liberek i D. Zdunkiewicz-Jedynak. Warszawa, 2019. S. 55-92.		
15 т., 2 год.	Оцінювання інновацій за допомогою різних критеріїв норми	Практичне заняття	1.Krawczuk A. Kryteria poprawności językowej. [W:] A. Krawczuk. Leksykologia i kultura języka polskiego dla polonistyk ukraińskich T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2.: Kultura języka. S. 117-140. 2. Nowe spojrzenie na kryteria poprawności językowej. Red. A. Markowski. Warszawa, 2012.	Читання наукових текстів на тему проблем оцінювання мовних явищ за допомогою критеріїв норми – 15 год.	15-16 т.
16 т., 2 год.	Оцінювання інновацій за допомогою різних критеріїв норми	Практичне заняття	1.Krawczuk A. Kryteria poprawności językowej. [W:] A. Krawczuk. Leksykologia i kultura języka polskiego dla polonistyk ukraińskich T. 1-2. Kijów, 2011. T. 2.: Kultura języka. S. 117-140. 2. Nowe spojrzenie na kryteria poprawności językowej. Red. A. Markowski. Warszawa, 2012.		